

KM 10/06 Endringer i statuttene for Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd

Kirkemøtekomiteens merknader og Kirkemøtets vedtak

Komiteens merknader

Forslag til endringer i statuttene til Mellomkirkelig råd

I statuttene foreslås det større eller mindre endringer i alle bestemmelsene, unntatt §§ 7 og 10. Komiteen slutter seg i hovedsak til de foreslåtte endringer i statuttene.

Følgende endringer foreslås:

§ 1 ”mellomkirkelige” spørsmål byttes ut med ”økumeniske”, samt at det tilføyes et siste punktum som sier noe om forholdet mellom de sentralkirkelige råd: ”Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet og koordinerer disse med Kirkerådet og Samisk kirkeråd, samt med Bispemøtet.”

§ 2 Rådets hovedoppgaver. Det er foreslått at det ikke vises til bestemte kirkefelleskap og økumeniske organisasjoner, men at formuleringene er mer generelle slik at statuttene naturlig lar seg tilpasse den utviklingen som skjer på området.

Ellers har det sentrale her vært å gjenspeile de oppgavene som rådet pr i dag rent faktisk har.

§ 3 Bestemmelsen er endret slik at den samsvarer med praksis i henhold til vedtak om samredigert årsmelding for De sentralkirkelige råd, jf sak KM 3/95 pkt 4, og at rådets planer legges frem for Kirkerådet for godkjenning.

§ 4 Bestemmelsen er konsentrert om forslag til delegater, oppnevning av representanter og muligheten for å oppnevne underutvalg. Enkelte punkter er foreslått fjernet fordi disse nå er ivaretatt i andre bestemmelser.

§ 5 Bestemmelsen har gjennomgått strukturelle og enkelte innholdsmessige endringer. Det er foreslått at det ikke lenger stilles krav om at minst 5 av representantene er medlem av bispedømmerådet i bispedømmene de representerer. Komiteen ser at det både er fordeler og

ulempene knyttet til en slik endring. En av ulempene er at forbindelsen mellom MKR og Kirkemøtet kan bli svekket, og at Kirkemøtet på den måten kan miste verdifull kompetanse ved behandling av saker på det økumeniske området. På den annen side er det et tungt og viktig verv å sitte i MKR som ofte kan være vanskelig å ivareta i tillegg til andre verv som kan følge av å sitte i bispedømmerrådet. Komiteen mener at kontakten mellom MKR og bispedømmene/bispedømmekontoret må kunne ivaretas tilfredsstillende på annen måte. For eksempel ved at det opprettes en fast relasjon mellom sekretariatene, og ved at bispedømmets medlemmer i MKR innkalles til møter i bispedømmerrådet ved behov. Komiteen slutter seg derfor til forslaget.

Videre er det foreslått å fjerne bestemmelsen som sier at ”Når Kirkemøtet oppnevner representanter til Rådet, må det sørge for at begge kjønn blir godt representert...”. Dette må ivaretas gjennom nominasjonsprosessen. Komiteen ser at statuttene ikke inneholder nærmere bestemmelser vedrørende nominasjonsprosessen, men forutsetter at gjeldende praksis videreføres. Det medfører at bispedømmerådene foreslår 4 kandidater hver og at nominasjonskomiteen tilstreber at begge kjønn er representert med ikke mindre enn 40 % på den samlede kandidatliste og at listen inneholder kandidater som er under 30 år, sml Regler for valg av Kirkeråd § 4-2.

Når det gjelder punkt e – g (ex-officio representantene), mener komiteen at det bør vurderes om disse skal ha fast sete i rådet eller om de skal inviteres inn etter behov.

Komiteen foreslår at det av statuttene går frem når rådet trer i funksjon.

§ 6 Bestemmelsen er endret for å tydeliggjøre praksis, samt at ordlyden nå samsvarer med bestemmelsen vedrørende valg av leder til KR. Unntaket for 4 års perioden for ledere som faller inn under § 5 e-g skyldes at disse er valgt som representanter for en lengre periode enn fire år ad gangen. Disse sitter i Rådet i kraft av sitt verv. Det betyr at det er dette vervets lengde som avgjør hvor lenge de skal sitte i Rådet.

§ 8 Også denne bestemmelsen er endret for å komme i overensstemmelse med praksis slik denne gjennomføres i henhold til Personalreglementet for Kirkerådet samt alminnelig arbeidsrettslige prinsipper.

§ 9 Her er det foreslått en tilføyning som sier at ” For øvrig gjelder bestemmelsene i Regler for Kirkerådets virksomhet så langt de passer”.

Forslag til endringer i statuttene til Samisk kirkeråd

I tillegg til saksorienteringen har komiteen fått forslag til enkelte endringer fra Samisk kirkeråd. Dette gjelder bl.a. at ”Samisk kirkeråd” i overskriften til statuttene skal benevnes på norsk samt de tre samiske språkene, og at ”urfolksspørsmål” i § 1 er fjernet da dette hører mest naturlig til under § 2 g.

Komiteen slutter seg i all hovedsak til de foreslåtte endringer.

Følgende endringer foreslås:

§ 1 Det inntas en setning som sier at ”Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet, og koordinerer disse med Kirkerådet og Mellomkirkelig råd”.

§ 2 Rådets hovedoppgaver er nå samlet i en og samme bestemmelse.

§ 3 Små endringer som tydeliggjør dagens praksis.

§ 4 Små språklige endringer.

§ 5 I siste ledd foreslås det tydeliggjort at Samisk kirkeråd har ansvaret for å foreslå kandidater til rådet som er bosatt i et av de øvrige bispedømmer.

§ 6 Språklig endring for å klargjøre at leder velges ved særskilt avstemning.

§ 7 Ny bestemmelse som sier at SKR kan ha et arbeidsutvalg (AU).

§ 8 Tidligere § 7 er foreslått endret slik at ”daglig leder” byttes ut med ”generalsekretær” for å samsvare med praksis. Videre er bestemmelsen endret slik at den samsvarer med tilsvarende bestemmelse i statuttene for MKR, jf § 8 i foreslåtte endringer til MKRs statutter.

§ 9 Tidligere § 8 er foreslått endret på tilsvarende måte som for MKR, jf § 9 i foreslåtte endringer til MKRs statutter.

§ 10 Mindre språklige endringer.

Komiteen ser det som viktig at statuttene blir oversatt både til sør-, lule- og nordsamisk.

Kirkemøtets vedtak

1. Kirkemøtet vedtar de fremlagte forslag til endringer i statuttene for Mellomkirkelig råd og statuttene for Samisk kirkeråd.
2. Endringene trer i kraft umiddelbart.

Statutter for Mellomkirkelig råd

Vedtatt av Kirkemøtet 1985 (KM 23/85). Endret 17. november 2001, 16. juni 2006. Endret av Kirkemøtet 2006.

§ 1. Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (Rådet) er Kirkemøtets organ for økumeniske og internasjonale spørsmål. Rådet er opprettet som et utvalg i medhold av kirkeloven § 24 femte ledd. Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet og koordinerer disse med Kirkerådet og Samisk kirkeråd, samt med Bispemøtet.

§ 2. Rådets hovedoppgaver er:

- a. Å samordne og fremme kontakt og fellesskap mellom Den norske kirke og andre kirker i Norge og i utlandet.
- b. Å ivareta Den norske kirkes medlemskap i internasjonale kirkefellesskap og økumeniske organer.
- c. Å sørge for at Den norske kirke ivaretar sine oppgaver etter avtaler om kirkefellesskap og partnerskap med andre kirker, blant annet i samarbeid med bispedømmene.
- d. Å fremme kontakt og samarbeid med andre tros- og livssynssamfunn i Norge og bidra til dialog mellom mennesker av ulik tro lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- e. Å arbeide med de teologiske og sosialetiske spørsmål som Den norske kirke møter i det økumeniske arbeid og avgi uttalelser som rådet selv står for, eller forberede uttalelser for Kirkemøtet.
- f. Å fremme økumenisk kunnskap og engasjement i Den norske kirkes menigheter og bistå ved opprettelsen av lokale felleskirkelige råd.

§ 3. Rådets årsmelding inngår i den samredigerte meldingen for De sentralkirkelige råd og legges fram for Kirkemøtet gjennom Kirkerådet.

Planer for arbeidet legges fram for Kirkerådet til godkjenning.

§ 4 Rådet skal gjennom Kirkerådet legge fram for Kirkemøtet forslag til delegater til generalforsamlinger og rådsmøter i de økumeniske organisasjoner og forslag til medlemmer av de styrende organer i disse organisasjonene.

Rådet skal oppnevne representanter for Den norske kirke til internasjonale konferanser og deltagere i styre og utvalg som ikke omfattes av første ledd.

Rådet kan oppnevne underutvalg til å utføre særskilte oppgaver etter behov og etter samråd med Kirkerådet.

§ 5 Rådet består av

- a. En representant for hvert bispedømme, etter forslag fra bispedømmerådet, valgt av Kirkemøtet. For hver av representantene velges en vararepresentant fra samme bispedømme.
- b. Ett medlem med varamedlem valgt på fritt grunnlag av Kirkemøtet.
- c. En representant for Kirkens Nødhjelp med vararepresentant. Disse velges av Kirkens Nødhjelps styre.
- d. En biskop med vararepresentant oppnevnt av Bispemøtet.
- e. Den norske kirkes medlem(mer) av Det lutherske verdensforbunds råd.
- f. Den norske kirkes medlem(mer) av Kirkenes Verdensråds sentralkomité.
- g. Den norske kirkes medlem(mer) av Konferansen av europeiske kirkers sentralkomité. Representantene i pkt a-b velges for fire år av gangen med mulighet til gjenvalg én gang. Representantene i pkt c-d oppnevnes for fire år av gangen.

Rådet trer i funksjon 1. januar året etter at valget har funnet sted.

Ledere i faste underutvalg møter i Rådet uten stemmerett.

§ 6 Kirkemøtet velger ved særskilt avstemning leder for en periode på to år. Den som velges til leder, er samtidig valgt til medlem av Rådet for en periode på 4 år, med mindre lederen faller inn under § 5 e-g.

Leder kan gjenvelges. Kirkemøtets valgkomité forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden. Rådet velger selv nestleder for en periode på to år.

Lederen er medlem av Kirkemøtet. Lederen møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett. Nestlederen er vararepresentant.

§ 7 Rådet skal ha et arbeidsutvalg som består av leder og nestleder, samt tre medlemmer med to varamedlemmer. Første varamedlem innkalles fast.

Bispemøtets representant i Rådet skal være ett av de fem medlemmene.

Arbeidsutvalget forbereder Rådets møter og treffer avgjørelser i de saker Rådet bestemmer.

§ 8 Generalsekretær for Rådet tilsettes av Kirkerådet etter uttalelse fra Rådet i henhold til Personalreglement for Kirkerådet.

§ 9 Rådet velger den arbeidsform som er hensiktsmessig for arbeidet. Rådet skal ha minst to møter i året. For øvrig gjelder bestemmelsene i Regler for Kirkerådets virksomhet så langt de passer.

§ 10 Endringer i Rådets statutter vedtas av Kirkemøtet etter innstilling fra Rådet og Kirkerådet.

Statutter for Samisk kirkeråd

Sámi girkoráđđi, Sáme girkoráde, Saemien gærhkoeraerie

Vedtatt av Kirkemøtet 1992 (KM 12/92) med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 32 om Den norske kirke § 24 siste ledd. Endret 17. november 2001, 16. juni 2006. Endret av Kirkemøtet 2006.

§ 1. Samisk kirkeråd for Den norske kirke (Rådet) er Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv. Rådet er opprettet i medhold av kirkeloven § 24 femte ledd.

Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet, og koordinerer disse med Kirkerådet og Mellomkirkelig råd.

§ 2. Rådets hovedoppgaver er:

- a. Å fremme, verne og samordne samisk kirkeliv i Den norske kirke.
- b. Å ta stilling til saker som etter Rådets oppfatning berører samisk kirkeliv og urfolk.
- c. Å stimulere til at samisk kirkeliv blir ivaretatt som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke.
- d. Å fremme kjennskap til de særlige verdier samisk kirkeliv og den samisk kristne arv representerer for kirken som helhet, og bearbeide de spørsmål kirken møter i samisk kultur, tradisjon og historie.
- e. Å bidra til å styrke den samiske befolknings kultur og språk, og fremme kunnskap og engasjement om samenes stilling i Den norske kirke.
- f. Å holde kontakt med kirker med samiske menigheter i Norden og på Kola og å fremme tiltak og samordning av saker av felles samisk-kirkelig interesse.
- g. Å ivareta arbeidet med urfolksspørsmål på vegne av Den norske kirke i samarbeid med Mellomkirkelig råd.

§ 3. Rådet skal:

- a. Utarbeide årsmelding som inngår i den samredigerte meldingen for de sentralkirkelige råd og legges fram for Kirkemøtet gjennom Kirkerådet.
Planer for arbeidet legges fram for Kirkerådet til godkjenning.
- b. Ivareta oppgaver for Kirkemøtet og Kirkerådet som følger av Samelovens språkregler (Forskrifter fastsatt 30. januar 1992 i medhold av lov av 12. juni 1987, nr. 56, om Sametinget og andre samiske rettsforhold).
- c. Behandle saker som Sametinget og departementet legger fram. Rådets årsmelding sendes Sametinget.
- d. Samarbeide om videreutvikling av samisk kirkeliv med bispedømmerådene og menigheter hvor samer bor.
- e. Holde kontakt med og samarbeide med frivillige organisasjoner som har sitt virke innenfor samisk kirkeliv.
- f. Holde kontakt med organ og institusjoner som er opprettet for å ivareta den samiske befolknings interesser og behov.

§ 4. Rådet kan:

- a. Avgi uttalelse på vegne av Den norske kirke i saker som hører inn under rådets mandat.
- b. Oppnevne underutvalg til å utføre særskilte oppgaver.

§ 5. Rådet består av 7 representanter:

- a. 5 representanter valgt av Kirkemøtet.
- b. En representant for Sametinget oppnevnt av Sametinget.
- c. En biskop oppnevnt av Bispemøtet.

Sør-, lule- og nord-samisk kirkeliv og Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer skal være representert i Samisk kirkeråd. En av representantene i rådet skal være bosatt i et av de øvrige bispedømmer.

Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmeråd foreslår sine kandidater. Samisk kirkeråd foreslår kandidater til rådet bosatt i et av de øvrige bispedømmer.

Representantene velges for fire år om gangen, med mulighet til gjenvalg en gang. For hver representant velges en vararepresentant.

Rådet trer i funksjon 1. januar året etter at valget har funnet sted.

§ 6. Kirkemøtet velger ved særskilt avstemning leder for en periode på to år. Leder kan gjenvelges. Rådet velger selv nestleder for en periode på to år. Kirkemøtets valgkomité forbereder og gjennomfører valget av leder midt i perioden.

Lederen er medlem av Kirkemøtet.

Lederen møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett. Nestlederen er vararepresentant.

§ 7 Rådet kan ha arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder, samt ett medlem, og to vararepresentanter. Arbeidsutvalget trer sammen etter behov og treffer avgjørelser i saker delegert fra Rådet.

§ 8 Generalsekretær for Rådet tilsettes av Kirkerådet etter uttalelse fra Rådet i henhold til Personalreglement for Kirkerådet.

§ 9 Rådet velger den arbeidsform som er hensiktsmessig for arbeidet. Rådet skal ha minst to møter i året. For øvrig gjelder bestemmelsene i Regler for Kirkerådets virksomhet så langt det passer.

§ 10. Endringer i Rådets statutter vedtas av Kirkemøtet etter innstilling fra Rådet og Kirkerådet.

Statutter for Mellomkirkelig råd: Forslaget enstemmig vedtatt. 82 stemmeberettigede.

Statutter for Samisk kirkeråd: Forslaget enstemmig vedtatt. 80 stemmeberettigede